

מסורת הש"ס

הוציאו לו פרק חמישי יומא

מח

עין משפט
נר מצוה

ז א ב מ"י פ"א מ"ה ספול
מוקדשין ה"א כה:
ח ג מ"י פ"ד מ"ח ענדום
זוה"כ ג' א:
ט ד מ"י פ"א מ"ח ספול
מוקדשין הלכה ה:
י ה שם הלכה ט:
יא ו מ"י פ"ד מ"ח ספול
מעשה הקדשות הלכה
ה:
יב ז מ"י פ"ה מ"ח ספול
עבודת יום הכיפורים
הלכה ט:
יג ח מ"י פ"ה מ"ח ענדום
זוה"כ הלכה ט:

ה (מנחות ל"א, ב) זכמים
ה, א) זכמים ל"ג, ד) [שם,
ז] לקמן; **ו** זכמים ה'
ע"ש; **ז** מנינה ב'; פסחים
יט, עמוד פ"ח מ"א, א) (ל"ג
הסולת), ח) ובל ש"ש,

תורה אור השלם

1. ולקח הבית המשיח
מדם הפר והביא אתו אל
אדל מועד; ויקרא ד ה
2. ונתן הביתן מן הדם על
קרנות מזבח הקדש והשמים
לפני יי אשר באתר מועד
ואת בל דם הפר ישפך אל
יסוד מזבח העולה אשר
פתח אהל מועד;

3. ולקח מלא המזחה
גחלי אש מעל המזבח
מלפני יי ומלא חפניו קשרת
ספים זקה והביא מים
לפרכתו; ויקרא טו יב
4. והביאה אל בני אהרן
הכהנים וקמץ מים מלא
קמצה מקלחת ומשמנה על
כל לבנהו והקטיר הבית
את אנפרתה והמזחה
אשרה ריח ניחוח ליי;

ויקרא כ ב ב

הגהות מהר"ב

א רש"י ד"ה והנה נמי
מהניא מחשבה וכו' לזאתי
הנה נתפשו. כי צ"ע רש"י
זוה"כ:

תוס' ישנים

דבקה לקומץ בדופניה
דמנא. ז"ל מנחות (א), א
צ"ע אה"כ בע"מ אה"כ ב"ה
גוונא. ולקח מדם הפר
ומדם השעיר. רש"י פ"ה
דגרסין ולקח הסכין הנחשת
מדם הפר וה"ל אה"כ ב"ה
ויקרא, לדבורה הנחשת
פרשתה א, ו, ז"ל ולקח הסכין
מדם הפר (ומדם השעיר,
דהוא צפר ובעיר על זוה"כ,
בנתן דמים שהיה נתון על
טובה על מזבח החפניו לפני
לפנים ודכ"ל, אהל קדש
ולקח הסכין הנחשת מדם הפר
מימי בקבלה כדלמדין (א),
ואת כל הדם ישפוך. צ"ע
דנחשת (א), קאלמך א"י
ענין לשמיים דכתיב ואת כל
הדם דכתיב לכה כולי דם
נתיב ענין לקבלה.
בתפוח קטורת ב"מא
החפניו מהו, ממה רכז רכיב
אלמן מדשקיה לקומץ וקט
קטורת שמע דבקות פשיט
ליה, ואי ליפתי מלה מלה
מוקמן היינו הך, ואמר רבינו
דשפיע דניי קומץ הי קטור
הפנה לפי ש"ד עבודת
מנחה כנגד עבודת על דם
כדלמדין מנחות (א), אהל
בקטורת מיעוט לפי שאין
ליה לחפיה אהל משהו ללה
אפשר דלקמן במוקמן, והלך
לא דמי לא קומץ פשיט
במוקמן חשמה קרימה כתיב
הוא נמוס קבלה דם.
מזכריה מבוץ יום כמינה
נמי ומהשפלה א"ה
שפלה נמי מהשפלה, מה
השקיה והקטורע אה"כ לא
מימי מנתין דצ"ע דמעלה
אין לא קדשו בלי הכשרו
ליפסל בטובל יום ובמחוסר
כפורים ולבנה, ואמר רבינו

דבקה לקומץ בדופניה דמנא.

שהקומץ טעון מנתו כלי וקומץ מתוך כלי זה ומקדשו לתוך כלי אחר
ואם לא נתנו זשוליו ונתנו בדופניו ודבקה מהו: **טופפות.** לשון דבר
קף בגובה מעט כמו על דאטפת אטפוף (אבות פ"ב משנה א): **נשפך**
הדם על הרצפה. ולא נתקבל בכלי:

מן הכלי כו'. משנה ה'.

צפרק אחר (דף ג'). ואינו זו צדו זו

ושמינה צדמסת זכמים: מנא בני

מלי: זענין שירד מלואו צמחה

מנו: **מדם הנפס.** דור קילוח

שהנגש יולאה צו: **גורעין.** אומ

מתיבה זו ומוספין על מיבה זו

ודורשין: **חיטש** חפניה קטורה.

על מנת להקטירה למחר: מי יליף

מנא מנא ממנחה. מה הסם מהניא

מחשבה דקמימיה דנפאק לן במנחות

(דף פג.) מנחת התורה לעולה ולמנחה

וגו' והקשו לשלמים מה ששלמים

מופגלין ומתפלגין אף מנחה וכו':

והכל נמי מהניא מחשבה. חפניה

או לא. והכל ליכא לאקשויי היינו הך

כדאקשי לעיל דהנהו תרתייהו צעיי הוו

להו צמד עטמנה או לאתייהו הכל בחפניו

כדתם נקומנו אהל הך מילתא

אחרתיה היא ואי נמי לא דרשי גזירה

זוה לענין צומנו דמנא דרשי לה

לענין מחשבה: **ליולא אה** נוט.

זו היא מנחת עשרה מעלות שנאמרו

בחומר צדקש (מגילה דף כ'): שהכלי

מנרף כל מה שצמחו להיות כאלו

נגע צבול: **קט"ד מדפסלי** עובל

יוט. אלמא קדישה הכלי קדושת

הגוף פסלה נמי לינה וכוין דפסלה

לינה פסלה נמי מחשבת לינה כשמיש

להקטירה למחר. וקאשי לי צדקה

למתמיהה דמעלה (דף י') דמנת זה

כדיא הקומץ והקטורת ומנחת

כניס מועלין צון משהוקדשו קדשו

בכלי הוכשרו ליפסל בטבול יום

ובמחוסר כפורים וצלינה והכל דמיק

לאיתייהו נקא ס"ד מטבול יום:

חיטש

דבקה לקומץ בדופניה דמנא.

צמית מר צר רב אשי אפכיה לנמנה ודבקה לקומץ בארעיתיה
דמנא מאי הנחה בתוכו זענין והא איכא או דילמא חתיקו זענין
והא ליכא מיקו וצרכו ספרים ליתא לזעיא דמר צר רב אשי אהל

צפרק קמא דמנחות (דף י').

צפרק קמא דמנחות (דף י'). איתא

בכל הספרים וכוין דמיימי לכולה

מילתא דהתם הכא אגב גררז נראה

דגרסין נמי לזעיא דמר צר רב אשי

ותימה לן דצפרק המזבח מקדש

(זכמים דף פט.). אמר שמואל כלי

שרת אין מקדש אלא צפנים ופר"ח

למעוטי חקק מושבו מצחו ושמה יש

לומר דהוא היה מפרש כלן שהיפך

הכלי כי כיתומא ועשה חובו צרו וצרו

חובו שפיר מקדש ורש"י פ"ה שם אלא

צפנים צעורה וקשה דהוה ליה למימר

צדקש כדמני התם:

גורעין ומוסיפין ודורשין.

לא

שיר למיפוך כדדריך צפ'

חריפא דמפסקא לקראי כדדריך צפ'

יש נוחלין (צ"ב דף ק"א): דהתם [נמי]

נסיב וי"ו דנומלמו ולמ"ד לזכרו

ועשה מיצה צפני ענמנה. צפ"ב

דזכמים (דף כה). גרס אמר רב

יהודה אמר שמואל שחוטק לרין

שיגזיה סכין למעלה שנאמר וקח

מדם הפר וכן מדם הפר ודבר אחר

ותימה דמעטיין דם הסכין כל שכן

שעל הרצפה וי"ל דילמא דם הסכין

גרע טפי שנתקבל בצפול כדלמדין

צמנחה לא צילא כשר ואס צילה מוך

לתומת העורה איכא לנאון דלמר

פסלה צפ"ק דמנחות (דף ט'). אי נמי

אי לאו טעמא דגורעין ודבר אחר

ודורשין ה"א דמדם הפר ודבר אחר

אחא למעוטי שעל הרצפה אהל דסקין

שפיר דמי הא ללה מיזעיא לן הכא

אין לי אלא קדשי קדשים קדשים

שני קליס מניין כדקא מיזעיא צפרק שני

דזכמים (דף כה): גבי הנוסר און

הפר ואחר כך קיבל דמו פסול

שנאמר הפר שהיה כצר דכיון דגלי

צמד מנייהו דה"ה קדשים קליס הכי

החשב.

תימה לא ו"א פסולה. תימה לא

תיפשוט מדקא מיימי ליה לפני

לפני ולפנים צכך קול מיימי ליה צמנתי

וקשה ליה וזו מנו וימיח

לקטורת ליפול על הרצפה והמחתה

תשאר עדין זידי וליסקלה למחתה

ולמחה אחרשא והדר יגזיה הקטורת

מן הקרקע ויתננה על

הגחלים כיון דידיו ככלי שרת דמו

ולא מיפסיל אי נפלה אחרשא ומכל

מקום לאו אורח

אחרשא לעשות כן כמתחלה בכל

שנה ושנה השתא לפני מלך צ"ו אין

עושין כן לפני מלך המלכים הקב"ה

עליו: **מי יליף מנא מנא** מההם. פירש"י

ומתפלגין ומימה זה צפרק אהיו

מקומן (זכמים דף מט'): דצדק

הלמד צביקס אהיו חוזר ומלמד צב"ש

צבדשים וי"ל

לפרש דשפיטו ליה דשייך זה פיגול

בזבחה וזבחה למו"ד צמנחה הקטרה

מפגלת הקטורה צפרק הקומץ וזוטא

(מנחות דף ט'). כיון דכל

יהו עבודת דמו לגמיה לעבודת

המנחה ואע"י דלה אימקס לשלמים

לא כתב צמר קרז דוחאת התורה

ציוס כוונתו זה בני

ישראל להקריב את קרבניהם

(ויקרא א) ודרשין מיניה זה

צכור מעשר ופסח וכל מידי דשייך

ציה הקרבה והקטרה עד שאני

מרצה לוג שמן

של מלורע דמוכח צפרק

הקומץ רבה (מנחות דף כה).

דזענין לשמו ושאל הרב

רבי יום טוב הקדוש את ריב"ז

אשר לו מציס

זומו להקריב את קרבניהם

נפקא דהיהו נמי איקרי

קרנב דמיו (ויקרא י) והקריב

אמו לאתס ואת לוג

השמן ודרשין צפרק בית

שמאי (זכמים דף מד'): כל

קרנבס (במדבר יח) לרבות

לוג שמן של מלורע כ"ש

קטורת דהיה גופה קריבה

לאשים וכתב זה לשון

הקטרה ולא מיזעיא ליה

הכל אלא אי חשיבה חפניה

עבודה כמו קמינה דצמניה

פשיטא לן דהיה עבודה

ומפגלין זה כמו שחיטה

בזבח שהשחיטה היא

מפרשת חלק גבוה דם

המחלק הדיוט כך קמינה

מפרשת הקומץ מן

המותר אהל בחפניה לא

שייך למימר הכי

דלפילו מה שנאמר

מחתה הוא חלק גבוה

וצבעם אחרת מקריב

אומה אזלה מספקא ליה

אי חמר מלה מלה וחשיבה

כמו קמינה או לא

ופשיט רב שמיח דהא

הפסלה בה לינה פסלה

בה מחשבה ככלא)

עבודה מהחשבה (כלל)

במנחה נהנין (דף י' א):

נמנה למחשת נפסלת

בטבול יום ואפילו הכי

לא פסלה לא פסלה

זה לינה השני אותה

כל השנה כולה ו"ל

הוא פסולה דפסול

בה טבול יום אינו

אלא מדרבנן ולהכי

לא פסלה לא פסלה

זוה לינה האהי

מדלוריתא כמו שאפרש

הקשה רש"י אמאי

מיימי מדיוקא מדפסיל

בה טבול יום פסל

בה לינה לייתי

ממתניהו דצ"ע דמעלה

(דף י') דקמתי כדיא

הקומץ והלבושה

הקטרת מנחת כניס

ומנחת נסכים

מועלין צון

משהוקדשו קדשו

בכלי הוכשרו ליפסל

בטבול יום ובמחוסר

כפורים ולבנה, ואמר רבינו

דהיה דמעלה איכא

לאוקומה מדרבנן, ורש"י

פיר' דהכי לא צעי

לאיתייהו משום דמיימי

בקטורת של כל השנה

מדקמתי הסם הקדש

ככלי לכן פסלה זה לינה

לפי שמתקדשת בכלי שרת,

אהל כן דהכל מיירי

בקטורת של יום הכיפורים

דעריק אינה בכלי

אלא משום דלה

אפשר כדלמדין לעיל וכן

כאן כלי שרת לקדשה, לא

הוא מדרבנן דמפסלה

בליה, ועוד דומיא

דגחלים דמיימי דנתיב

של יוה"כ כדממעט

כיושלמו [מגילה פ"ב

דמנינה ב'] ואפ"ר שם

ענין לשמיים דכתיב ואת

כל הדם ישפוך אל יסוד

מזבח העולה אשר

פתח אהל מועד;

3. ולקח